

GENERALINIO ADVOKATO
YVES BOT IŠVADA,
pateikta 2008 m. spalio 23 d.¹

1. Šioje byloje nagrinėjamas kelių žemės savininkų² bei ūkininkų ir miškininkų asociacijos³ (toliau kartu vadinami apeliантаis) apeliacinis skundas dėl 2006 m. birželio 22 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo nutarties *Sahlstedt ir kt. prieš Komisiją*⁴.

2. Skundžiama nutartimi Pirmosios instancijos teismas atmetė apeliантаų pareiškštą ieškinį dėl 2005 m. sausio 13 d. Komisijos sprendimo 2005/101/EB, kuriuo, remiantis Tarybos direktyva 92/43/EEB⁵, patvirtinamas borealinio biogeografinio regiono Bendrijos svarbos teritorijų sąrašas⁶. Iš tikrųjų, nagrinėdamas ieškinio priimtinumą, Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos

prasmė ginčijamas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su apeliантаis, ir todėl atmetė jų ieškinį.

3. Sąlyga, kad Bendrijos aktas turi būti tiesiogiai susijęs su fiziniu ar juridiniu asmeniu, jog pastarasis turėtų teisę pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, įvykdoma esant dviem pagrindams. Pirma, skundžiamas aktas turi tiesiogiai paveikti apeliанта teisinę padėtį. Antra, šiuo aktu neturi būti paliekama jokia diskrecija už jo įgyvendinimą atsakingoms nacionalinėms institucijoms⁷. Skundžiamoje nutartyje Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad šie du pagrindai nebuvo įvykdyti.

4. Todėl šiuo apeliaciniu skundu Teisingumo Teismo prašoma išnagrinėti tam tikras teritorijas Bendrijos svarbos teritorijoms priskiriančio sprendimo poveikį apeliантаų teisei

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — Tarp šių žemės savininkų yra trylika fizinių asmenų ir vienas fondas, pavadinimu *MTK:n säätiö* (toliau – žemės savininkai).

3 — Kalbama apie *Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry* (toliau – MTK). Ši asociacija atstovauja 163 000 ūkininkų ir miškininkų interesams.

4 — T-150/05, Rink. p. II-1851, toliau – skundžiama nutartis.

5 — 1992 m. gegužės 21 d. Direktyva dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 15 sk., 2 t., p. 102), pakeista 2003 m. rugsėjo 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 1 sk., 4 t., p. 447) (toliau – direktyva).

6 — OL L 40, p. 1, toliau – ginčijamas sprendimas.

7 — Ypač žr. 2008 m. kovo 13 d. Sprendimą *Komisija prieš Infront WM* (C-125/06 P, Rink. p. I-1451, 47 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).

padėčiai. Jo taip pat prašoma įvertinti diskrecijos, kuria naudojasi valstybės narės įgyvendindamos tokį sprendimą, apimtį.

pat yra konkrečiai susijęs su žemės savininkais ir kodėl turi būti pripažinta, kad *MTK* taip pat turi teisę pareikšti ieškinį.

5. Šioje išvadoje siūlau Teisingumo Teismui priimti šį apeliacinį skundą, panaikinti skundžiamą nutartį ir priimti galutinį sprendimą dėl pirmojoje instancijoje pareikšto ieškinio priimtumo.

I — Teisinis ir faktinis pagrindas

6. Iš tiesų teigsiu, kad Pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas ieškinio priimtumą, padarė teisės klaidą, nusprenddamas, jog ginčijamas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su apeliантаis.

8. Direktyvos tikslas yra sukurti vientisą Europos ekologinį tinklą pavadinimu „Natura 2000“. Šiuo tinklu siekiama skatinti natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros palaikymą ir atkūrimą Europos bendrijos valstybių narių teritorijoje⁸.

7. Pateiksiu priežastis, dėl kurių manau, kad, atvirksčiai, toks sprendimas, kuriuo žemės sklypai, į kuriuos žemės savininkai turi teises, priskiriami Bendrijos svarbos teritorijoms, paveikia jų teisinę padėtį, o už jo įgyvendinimą atsakingoms valstybėms narėms palieka tik ribotą diskreciją. Tuomet nurodysiu, kodėl, mano nuomone, ginčijamas sprendimas taip

9. Minėtą tinklą sudaro „specialios saugomos teritorijos“. Pagal direktyvos 1 straipsnio 1 punktą speciali saugoma teritorija – tai „Bendrijos svarbos teritorija, kurią valstybės narės įsteigė įstatymu, administraciniu aktu ir (arba) sutartimi ir kurioje yra taikomos

⁸ — Pirmą ir nuo trečios iki šeštos konstatuojamosios daly.

būtinoms apsaugos priemonėms, skirtoms palaikyti ar atstatyti natūralių buveinių ir (ar) rūšių, kurioms teritorija yra įsteigta, gerą apsaugos būklę bei populiacijas“.

informaciją, turi būti perduodamas Komisijai per trejus metus nuo direktyvos paskelbimo.

10. Šios zonos įsteigiamos pagal direktyvos 4 straipsnyje numatytą trijų etapų procedūrą.

12. Tuomet antrajame etape Komisija, veikdama pagal procedūrą, numatančią *ad hoc* komitetą¹², priima atrinktų Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą. Šis sąrašas sudaromas per šešerius metus nuo direktyvos paskelbimo.

11. Pirmajame etape direktyvoje numatytų natūralių buveinių tipų arba faunos ar floros rūšių apsaugos tikslais valstybės narės pasiūlo Europos Bendrijų Komisijai jų teritorijoje esančių Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą. Šis sąrašas kartu su visa būtina informacija, kuri apima ne tik mokslinę, ekologinę⁹ ir geografinę¹⁰, bet ir ekonominę bei socialinę¹¹

13. Galiausiai trečiasis etapas yra aprašytas direktyvos 4 straipsnio 4 dalyje. Ji nurodo specialių saugomų teritorijų įsteigimo procedūrą.

9 — Tokią informaciją, kaip antai gyvūnų populiacijų skirstymas pagal ornitologinius kriterijus, numatytus 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 103, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 15 sk., 1 t., p. 98) I priede, ir informaciją apie reguliariai teritorijoje esančius ir šiame priede nenumatytus migruojančius paukščius, direktyvos II priede numatytą žinduolių, roplių, varliagyvių, žuvų, bestuburių ir augalų skirstymą bei kitas šiame priede nenumatytas svarbias floros ir faunos rūšis.

10 — Tokią, kaip antai teritorijos vieta ir jos žemėlapis.

11 — Taip valstybėms narėms rekomenduojama perduoti „informaciją apie teritorijas ir aplink ją daromą poveikį bei žmonių vykdomą veiklą“. Šiuo tikslu valstybės narės yra kviečiamos pateikti informaciją apie veiklą, ypač susijusią su žemės ūkiu, miškais, žvejyba, medžiokle, skynimu, urbanizacija, industrializacija, transportu ir komunikacijomis (žr. 1996 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimo 97/266/EB dėl informacijos apie siūlomą „Natura 2000“ teritorijas formas (OL L 107, 1997, p. 1, ypač p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 15 sk., 3 t., p. 162) 6.1 punktą ir E priedą).

14. Šioje nuostatoje įtvirtinta, kad Komisijai patvirtinus Bendrijos svarbos teritoriją, „valstybė narė toje teritorijoje turi įsteigti specialią saugomą teritoriją“.

12 — Direktyvos 20 ir 21 straipsniai. Šis komitetas, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas, yra sudarytas iš valstybių narių atstovų.

15. Be to, pagal direktyvos 4 straipsnio 5 dalį teritoriją įtraukus į Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą, jai pradedamos taikyti direktyvos 6 straipsnio 2–4 dalys.

saugomų rūšių trikdymo. Taigi ši nuostata iš esmės yra prevencinė.

16. Direktyvos 6 straipsnyje numatyta sistema, kurią valstybės narės privalo įtvirtinti, kad būtų užtikrinta „Natura 2000“ teritorijų apsauga ir tvarkymas.

20. Direktyvos 6 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytos sąlygos, pagal kurias tvirtinami teritorijos vientisumą galintys paveikti planai ar projektai.

17. Direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje numatyta bendroji apsaugos sistema, kurią valstybės narės turi įtvirtinti specialių saugomų teritorijų atžvilgiu. Ši sistema gali būti įtvirtinta įstatymais nustatytoje, administracinėje arba sutartyje numatytoje priemonėje ar prireikus tvarkymo planuose.

A — *Ginčijamas sprendimas*

18. Priešingai nei ši nuostata, direktyvos 6 straipsnio 2–4 dalys taikomos teritoriją įtraukus į Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą.

21. Ginčijamu sprendimu, remiantis direktyva, patvirtinamas borealinio biogeografinio regiono Bendrijos svarbos teritorijų sąrašas. Šis sąrašas buvo sudarytas vadovaujantis direktyvos 4 straipsnio 2 dalies trečiąja pastraipa.

19. Pagal direktyvos 6 straipsnio 2 dalį valstybės narės turi imtis visų priemonių, siekdamos išvengti buveinių blogėjimo bei

22. Tarp ginčijamo sprendimo 1 priede pateikiamame sąrašė patvirtintų Bendrijos svarbos teritorijų yra toliau nurodytos teritorijos:

A	B	C	D		E	
BST ¹³ kodas	BST pavadinimas	*	BST plotas (ha)	BST ilgis (km)	Geografinės BST koordinatės	
					Ilguma	Platuma
<...>						
FI0100 040	<i>Nuuksio</i>	*	5 643		E 24 29	N 60 19
< ... >						
FI0100 050	<i>Haaviston alueet</i>	*	59		E 24 24	N 60 32
<...>						
FI0200 011	<i>Varesharju</i>	*	271		E 23 42	N 60 26
<...>						
FI0900 013	<i>Hietasyrjänkangas-Sirkkaharju</i>		378		E 25 59	N 62 29

23. Ginčijamame sprendime numatytos teritorijos apima žemės savininkų žemės sklypus¹⁴.

II — Procesas Pirmosios instancijos teisme

24. 2005 m. balandžio 18 d. apeliantai pareiškė ieškinį Pirmosios instancijos teisme, siekdami, kad ginčijamas sprendimas būtų iš dalies ar visiškai panaikintas.

25. 2005 m. liepos 5 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje pateiktu aktu Komisija pateikė prieštaravimą dėl priimtumo pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį.

26. 2005 m. rugsėjo 27 d. Pirmosios instancijos teismo pirmosios kolegijos pirmininko nutartimi Suomijos Respublikai buvo leista įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimus.

14 — Tam tikri žemės savininkai yra numatyti ir nustatyti ieškinio 6.2.2.7 punkte.

III — Skundžiama nutartis

27. Nagrinėdamas ieškinio priimtumą, Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme ginčijamas sprendimas nebuvo tiesiogiai susijęs su apeliантаis ir todėl atmetė jų ieškinį.

28. Visų pirma Pirmosios instancijos teismas priminė EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos nuostatą, pagal kurią „kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali <...> pateikti ieškinį dėl jam skirto sprendimo arba sprendimo, kuris, nors ir būtų kitam asmeniui skirto reglamento ar sprendimo formos, yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs“.

29. Pripažinęs, kad ginčijamas sprendimas nėra skirtas apeliантаms, Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo, ar šis sprendimas yra tiesiogiai ir konkrečiai su jais susijęs.

A — *Dėl klausimo, ar sprendimas yra tiesiogiai susijęs su žemės savininkais*

30. Skundžiamos nutarties 52 ir 53 punktuose priminęs Teisingumo Teismo praktiką šioje srityje, Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo ginčijamo sprendimo poveikį žemės savininkų, kurie yra fiziniai asmenys, teisei padėčiai¹⁵. Jis nusprendė taip:

„54 Pirmosios instancijos teismo nuomone, negalima manyti, jog (ginčijamas) sprendimas, Bendrijos svarbos teritorijoms priskiriantis Suomijos teritorijas, kur yra ieškovams (žemės savininkams, kurie yra fiziniai asmenys) priklausantys žemės sklypai, pats veikia ieškovų (žemės savininkų, kurie yra fiziniai asmenys) teisinę padėtį. (Ginčijamame) sprendime nenumatyta jokia nuostata, susijusi su Bendrijos svarbos teritorijų apsaugos sistema, pavyzdžiui, apsaugos priemonėmis arba leidimo procedūromis <...>. Taigi jis nedaro poveikio nei žemės savininkų teisėms ir pareigoms, nei šių teisių įgyvendinimui. Priešingai nei tvirtina ieškovai (žemės savininkai, kurie yra fiziniai asmenys), šių teritorijų įtraukimas į Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą visiškai neįpareigoja ūkio subjektų ar privačių asmenų.“

15 — Man atrodo, kad savo vertinime Pirmosios instancijos teismas nenagrinėjo fondo *MTK:n säätiö* teisinės padėties, kuris, primenu, taip pat yra ginčijamame sprendime minimas žemės sklypų savininkas.

31. Pirmosios instancijos teismas tuomet nagrinėjo teismo praktikoje pateikiamą antrąją sąlygą, pagal kurią skundžiamo akto įgyvendinimas turi būti savaiminio pobūdžio ir kilti tik iš Bendrijos teisės. Taigi skundžiamos nutarties 55–58 punktuose jis nagrinėjo pagal direktyvos 4 straipsnio 4 ir 5 dalis bei 6 straipsnį valstybėms narėms tenkančių įsipareigojimų turinį. Pirmosios instancijos teismas nusprendė taip:

„59 Dėl minėtų įsipareigojimų, kurie (ginčijamu) sprendimu apibrėžus Bendrijos svarbos teritorijas tenka atitinkamoms valstybėms narėms, reikia pripažinti, kad nė vienas iš šių įsipareigojimų nėra tiesiogiai taikomas ieškovams (žemės savininkams, kurie yra fiziniai asmenys). Iš tiesų visiems įsipareigojimams būtinas atitinkamos valstybės narės aktas, kad ji patikslintų, kaip ketina įgyvendinti šiuos įsipareigojimus, susijusius su būtinomis apsaugos priemonėmis (<...> direktyvos 6 straipsnio 1 dalis), priemonėmis, kuriomis siekiama išvengti teritorijų blogėjimo (<...> direktyvos 6 straipsnio 2 dalis), arba kompetentingų nacionalinių institucijų pritarimu, kurį reikia gauti projektams, galintiems reikšmingai paveikti teritoriją (<...> direktyvos 6 straipsnio 3 ir 4 dalys).

60 Taigi iš <...> direktyvos, kurios pagrindu priimtas (ginčijamas) sprendimas, aišku, kad ji įpareigoja valstybę narę siekti direktyvos tikslo, palikdama nacionali-

nėms institucijoms kompetenciją pasirinkti, kokių apsaugos priemonių imtis ir kokios leidimo procedūros laikytis. Šios išvados nepaneigia aplinkybė, kad taip pripažinta diskrecija valstybės narės turi naudotis atsižvelgdamos į <...> direktyvos tikslus.“

IV — Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

32. Todėl Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme ginčijamas sprendimas nebuvo tiesiogiai susijęs su žemės savininkais, kurie yra fiziniai asmenys, ir priėmė sprendimą, kad dėl to nėra būtina nagrinėti, ar šis Bendrijos aktas buvo konkrečiai su jais susijęs.

B — Dėl klausimo, ar sprendimas yra tiesiogiai susijęs su MTK

33. Atsižvelgdamas į išvadą, padarytą dėl žemės savininkų, kurie yra fiziniai asmenys, tiesioginio intereso, Pirmosios instancijos teismas skundžiamos nutarties 61 punkte nusprendė, kad ginčijamas sprendimas negali būti laikomas tiesiogiai susijusiu su MTK nariais. Pirmosios instancijos teismas taip pat nurodė, kad ši asociacija neįrodė esanti suinteresuota pareikšti ieškinį.

34. Todėl Pirmosios instancijos teismas atmetė apeliantų pareikštą ieškinį kaip nepriimtina.

35. 2006 m. rugsėjo 4 d. Teisingumo Teismo kanceliarijoje apeliantai pateikė apeliacinį skundą.

36. 2007 m. sausio 16 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Ispanijos Karalystei buvo leista įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimus.

37. Apeliaciniame skunde apeliantai Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą nutartį ir ginčijamą sprendimą. Jie taip pat prašo Teisingumo Teismo priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas abiejose instancijose.

38. Komisija, kurią šia prasme palaiko Ispanijos Karalystė, reikalauja atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš apeliantų bylinėjimosi išlaidas.

V — Apeliacinis skundas

39. Pagrįsdami savo apeliacinį skundą, apeliantai nurodo tris pagrindus, susijusius su, pirma, skundžiamos nutarties motyvavimo stoka, antra, klaidingu Pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme ginčijamas sprendimas nėra tiesiogiai su jais susijęs, ir, trečia, veiksmingos teisminės apsaugos nebuvimu.

A — *Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su skundžiamos nutarties motyvavimo stoka*

1. Šalių argumentai

40. Apeliacinio skundo 57–60 punktuose apeliantai nurodo, kad Pirmosios instancijos teismas neatsakė į argumentą dėl direktyvos 6 straipsnio 3 dalyje numatytos planų įvertinimo pareigos teisinio poveikio. Jų teigimu, šis argumentas buvo aiškiai nurodytas jų rašytinių pastabų, pateiktų Komisijai pareiškus prieštaravimą dėl priimtimumo, 21–29 punktuose.

2. Vertinimas

41. Šis pagrindas yra susijęs su formaliu reikalavimu motyvuoti. Juo siekiama nubausti už nepakankamą skundžiamo sprendimo motyvavimą.

42. Kiek tai susiję su apeliaciniiais skundais, pateiktais dėl Pirmosios instancijos teismo priimtų sprendimų, Teisingumo Teismas yra ne kartą nusprendęs, kad tai, ar Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo šalių ieškinio pagrindus ir teisėtai motyvavo savo sprendimą, yra teisės klausimas ir todėl jis gali būti keliamas pateikus apeliacinį skundą¹⁶.

43. Iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad Teisingumo Teismas nereikalauja, jog Pirmosios instancijos teismas išsamiai ir vieną po kito išnagrinėtų visus ginčo šalių pateiktus argumentus. Motyvavimas gali būti numanomas su sąlyga, kad jis leidžia suinteresuotiesiems asmenims suprasti, dėl ko buvo imtasi tokių priemonių, o kompetentingam teismui turėti pakankamai informacijos, kad galėtų vykdyti jam priklausančią priežiūrą¹⁷. Kalbant apie EB 230 straipsniu grindžiamą ieškinį, pareiga motyvuoti reikalauja, kad

16 — Ypač žr. 1997 m. lapkričio 20 d. Sprendimą *Komisija prieš V* (C-188/96 P, Rink. p. I-6561, 24 punktas) ir 1998 m. gegužės 7 d. Sprendimą *Somaco prieš Komisiją* (C-401/96 P, Rink. p. I-2587, 53 punktas).

17 — Šia prasme žr. 2007 m. spalio 25 d. Sprendimą *Komninou ir kt. prieš Komisiją* (C-167/06 P, 22 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

Pirmosios instancijos teismas išnagrinėtų apelianto nurodytus panaikinimo pagrindus ir išdėstytų priežastis, kurios lemia pagrindo atmetimą ar skundžiamo akto panaikinimą.

6 straipsnio 3 dalyje numatytos planų ir projektų įvertinimo pareigos.

44. Tačiau nors Pirmosios instancijos teismas neprivalo išsamiai atsakyti į kiekvieną ieškovo argumentą, ypač jei šis nėra pakankamai aiškus ir tikslus bei nėra grindžiamas faktais paremtais įrodymais, Teisingumo Teismas mano, kad Pirmosios instancijos teismas bent turi išnagrinėti nurodomus teisių pažeidimus¹⁸.

45. Priminus šias aplinkybes, reikia įvertinti, ar Pirmosios instancijos teismas neatsakė į apeliančių pateiktą nagrinėjamą argumentą ir prirėkusi ar jis privalėjo į jį atsakyti.

46. Konstatuoju, kad šioje byloje apeliantai pateikė aiškias priežastis, dėl kurių jie mano, jog ginčijamas sprendimas yra tiesiogiai su jais susijęs. Be kita ko, savo rašytinių pastabų 2.2 skyriuje¹⁹ ir ypač 21–29 punktuose jie labai išsamiai nurodė naujus išsipareigojimus, tenkančius žemės savininkams dėl direktyvos

47. Šis argumentas yra pateikiamas pagrindžiant pagrindą, susijusį su tiesioginiu apeliančių interesu. Kaip parodo prie apeliančių pastabų pridėta santrauka ir apeliacinį skundą palaikančių pagrindų trumpas išdėstymas, tai nėra atskiras teisės pagrindas²⁰.

48. Skundžiamos nutarties 54 ir 59 punktuose Pirmosios instancijos teismo pateikti argumentai dėl žemės savininkų, kurie yra fiziniai asmenys, tiesioginio intereso, suformuluoti taip:

„54 Pirmosios instancijos teismo nuomone, negalima manyti, jog (ginčijamas) sprendimas <...> pats veikia ieškovų (žemės savininkų, kurie yra fiziniai asmenys) teisinę padėtį. (Ginčijamame) sprendime nenumatyta jokia nuostata, susijusi su Bendrijos svarbos teritorijų apsaugos sistema, pavyzdžiui, apsaugos priemonėmis arba leidimo procedūromis <...>. Taigi jis nedaro poveikio nei žemės savininkų teisėms ir pareigoms, nei šių teisių įgyvendinimui. Priešingai nei tvir-

18 — Ten pat.

19 — Darau nuorodą į rašytines pastabas, pateiktas Komisijai pirmojoje instancijoje nurodžius prieštaravimą dėl priimtumo.

20 — Žr. atitinkamai rašytinių pastabų 68–70 punktus ir apeliacinio skundo 4 puslapį.

tina ieškovai (žemės savininkai, kurie yra fiziniai asmenys), šių teritorijų įtraukimas į Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą visiškai neįpareigoja ūkio subjektų ar privačių asmenų.

<...>

59 Dėl minėtų įsipareigojimų, kurie (ginčijamu) sprendimu apibrėžus Bendrijos svarbos teritorijas tenka atitinkamoms valstybėms narėms, reikia pripažinti, kad nė vienas iš šių įsipareigojimų nėra tiesiogiai taikomas ieškovams (žemės savininkams, kurie yra fiziniai asmenys). Iš tiesų visiems įsipareigojimams būtinas atitinkamos valstybės narės aktas, kad ji patikslintų, kaip ketina įgyvendinti šiuos įsipareigojimus, susijusius su būtinomis apsaugos priemonėmis (<...> direktyvos 6 straipsnio 1 dalis), kuriomis siekiama išvengti teritorijų blogėjimo (<...> direktyvos 6 straipsnio 2 dalis), arba kompetingų nacionalinių institucijų pritarimu, kurį reikia gauti projektams, galintiems reikšmingai paveikti teritoriją (<...> direktyvos 6 straipsnio 3 ir 4 dalys).“

49. Todėl skundžiamos nutarties 61 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad dėl to sprendimas negalėjo būti tiesiogiai susijęs su *MTK*.

I - 2916

50. Vien perskaičius skundžiamą nutartį galima konstatuoti, kad Pirmosios instancijos teismas nusprendė dėl pagrindo, susijusio su apeliančių tiesioginiu interesu. Tiesa, Pirmosios instancijos teismas išsamiai nenagrinėjo direktyvos 6 straipsnio 3 dalies poveikio žemės savininkų teisinei padėčiai. Galiu tik apgailestauti, jog jo argumentai šiuo klausimu yra labai glausti, atsižvelgiant į tai, kad Pirmosios instancijos teismas, kaip primenu, sprendė dėl viešosios tvarkos išlyga grindžiamo ieškinio nepriimtumo.

51. Vis dėlto manau, kad skundžiamos nutarties motyvavimas leidžia Teisingumo Teismui vykdyti teisminę priežiūrą ir taip pat apeliančiams suprasti priežastis, dėl kurių Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad ginčijamas sprendimas nebuvo su jais tiesiogiai susijęs. Kaip aiškiai matyti iš skundžiamos nutarties, Pirmosios instancijos teismas iš tikrųjų rėmėsi teiginiu, kad ginčijamame sprendime neįtvirtinta jokia nuostata, susijusi su direktyvos 6 straipsnyje numatyta apsaugos sistema, ir kad ginčijamas sprendimas palieka diskreciją už jo įgyvendinimą atsakingoms valstybėms narėms.

52. Todėl siūlau Teisingumo Teismui pripažinti pirmąjį pagrindą nepriimtiniu.

B — *Dėl antrojo pagrindo, susijusio su klaidingu Pirmosios instancijos teismo vertinimu dėl žemės savininkų tiesioginio intereso*

išsprendžia klausimą dėl šių teritorijų įtraukimo į tinklą „Natura 2000“.

1. Šalių argumentai

53. Apeliantai tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai nusprendė, jog EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos ir Teisingumo Teismo praktikos prasme ginčijamas sprendimas nėra tiesiogiai su jais susijęs. Jų manymu, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą nagrinėdamas dvi teismo praktikos reikalaujamas sąlygas, pagal kurias, pirma, ginčijamas aktas turi veikti apelianto teisinę padėtį ir, antra, jo įgyvendinimas turi būti savaiminio pobūdžio²¹.

54. Kiek tai susiję su pirmąja sąlyga, apeliantai tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai aiškino direktyvos 6 straipsnį, nes nusprendė, kad ginčijamas sprendimas jų atžvilgiu nesukėlė jokio tiesioginio teisinio poveikio.

55. Pirma, ginčijamas sprendimas atrinktas Bendrijos svarbos teritorijas neišvengiamai priskiria specialioms saugomoms teritorijoms. Taigi minėtas sprendimas galutinai

56. Antra, ginčijamas sprendimas įtvirtina draudimą bloginti Bendrijos svarbos teritorijoms priskirtas teritorijas bei pareigą įvertinti planus ir projektus, kurie gali būti įgyvendinami šiose teritorijose, kaip tai numatyta direktyvos 6 straipsnio 3 dalyje. Nėra svarbu tai, kad ginčijamame sprendime nėra įtvirtinti jokie įsipareigojimai ar apribojimai, susiję su nuosavybės naudojimu.

57. Grįsdami šį reikalavimą apeliantai kaltina Pirmosios instancijos teismą tuo, kad ginčijamo sprendimo teisinį poveikį jis nagrinėjo neatsižvelgdamas į įvairius teritorijų atrinkimo procedūros etapus.

58. Kiek tai susiję su antrąja sąlyga, apeliantai pabrėžia, kad Pirmosios instancijos teismas taip pat klaidingai aiškino direktyvos 6 straipsnį, nes nusprendė, jog ginčijamame sprendime įtvirtintam teisiniam poveikiui atsirasti būtina, kad valstybės narės priimtų priemones, kurių atžvilgiu jos turi diskreciją.

21 — Apeliacinio skundo 8–56 punktai.

59. Komisija tvirtina, kad skundžiama nutartis neprieštaruja Teisingumo Teismo praktikai, susijusiai su EB 230 straipsnio ketvirtąja pastraipa. Jos teigimu, ginčijamas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su apeliантаis, nes jame nėra įtvirtinta jokia nuostata dėl apsaugos sistemos, kurią, remdamosi direktyva, turi priimti valstybės narės. Be to, direktyvos 6 straipsnio 3 dalis, kaip ir ginčijamas sprendimas, visai nedraudžia apeliantomis specialiose apsaugos teritorijose vykdyti statybos, miškų ar žemės ūkio projektų. Šios nuostatos formuluotė yra aiški ir reikalauja tik to, kad prieš patvirtinant projektą būtų taikomos įvertinimo procedūros ir kompetentingos nacionalinės institucijos suorganizuotų konsultacijas. Galiausiai Komisija nemano, kad būtina atsakyti į apeliантаų argumentus, pagal kuriuos ginčijamas sprendimas taip pat yra konkrečiai su jais susijęs.

2. Vertinimas

61. Pagal ginčijamo sprendimo 2 straipsnį jo adresatės yra tik valstybės narės. Todėl fiziniai asmenys, kurie šiuo atveju yra žemės savininkai, ar juridiniai asmenys, kaip antai fondas *MTK:n säätiö* šioje byloje, kurie siekia pareikšti ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo, turi įvykdyti EB 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje nustatytas sąlygas. Dėl to jie turi įrodyti, kad šis sprendimas yra tiesiogiai ir konkrečiai su jais susijęs. Jei ginčijamas sprendimas neatitinka šių sąlygų, fizinio ar juridinio asmens pareikštas ieškinys dėl šio sprendimo yra nepriimtinas.

62. Tai yra šio ginčo dalykas.

60. Ispanijos Karalystė, įstojusi į bylą palaikyti Komisijos reikalavimus, papildoma, kad ginčijamas sprendimas tik konstatavo faktinę situaciją, tai yra, kad nustatyta teritorija atitinka konkrečias aplinkos sąlygas. Be to, ji patikslina, kad direktyvos 6 straipsnio 3 dalies poveikis kyla ne iš ginčijamo sprendimo, bet iš valstybių narių atlikto specialių apsaugos teritorijų pripažinimo.

63. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką ir, kaip skundžiamos nutarties 52 punkte priminė Pirmosios instancijos teismas, sąlyga, kad skundžiamas aktas turi būti tiesiogiai susijęs su fiziniu ar juridiniu asmeniu, įvykdoma esant dviem toliau nurodytoms aplinkybėms. Pirma, šis aktas turi tiesiogiai veikti asmens teisinę padėtį. Antra, minėtas aktas neturi palikti jokios diskrecijos

adresatams, atsakingiems už jo įgyvendinimą, kuris yra vien savaiminio pobūdžio ir kyla tik iš Bendrijos teisės normų, netaikant kitų tarpinių taisyklių²².

64. Taigi reikia nagrinėti, ar šios dvi sąlygos yra įvykdytos šioje byloje.

a) Dėl pirmosios sąlygos, susijusios su ginčijamo sprendimo poveikiu žemės savininkų teisei padėčiai

65. Kaip esu nurodęs, Pirmosios instancijos teismas skundžiamos nutarties 54 punkte nusprendė, kad ginčijamas sprendimas, „Bendrijos svarbos teritorijoms priskiriantis Suomijos teritorijas, kuriose yra ieškovams (žemės savininkams, kurie yra fiziniai asmenys) priklausantys žemės sklypai²³ pats (ne)veikia (pastarųjų) teisinės padėties“. Jo nuomone, ginčijamame sprendime nenumatyta jokia nuostata, susijusi su Bendrijos svarbos teritorijų apsaugos sistema ir todėl jis nedaro poveikio nei žemės savininkų teisėms ir pareigoms, nei šių teisių įgyvendinimui. Todėl, Pirmosios instancijos teismo nuomone, šių teritorijų įtraukimas į Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą visiškai neįpareigoja ūkio subjektų ar privačių asmenų.

22 — Žr. minėtą sprendimą *Komisija prieš Infront WM* (47 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

23 — Pažymėta mano.

66. Nesutinku su šiuo vertinimu.

67. Atvirkščiai, manau, kad pats ginčijamas sprendimas sukelia tiesiogines pasekmes žemės savininkų teisei padėčiai, net jei atitinkama valstybė narė ir nepriima apsaugos priemonių.

68. Priešingai nei tvirtina Ispanijos Karalystė, ginčijamas sprendimas yra aktas, dėl kurio galima pareikšti ieškinį. Šis sprendimas nėra „pripažinimo aktas“ ar paprasta tarpinė priemonė, nes juo galutinai nustatoma Komisijos pozicija dėl Bendrijos svarbos teritorijų tinkle „Natura 2000“²⁴.

69. Be to, ginčijamas sprendimas yra asmens nenaudai priimtas aktas. Bendrijos svarbos teritorijoms priskiriant žemės sklypus, į kuriuos žemės savininkai turi teises, šiuo sprendimu iš jų atimama teisė laisvai jais disponuoti²⁵.

24 — 1981 m. lapkričio 11 d. Sprendimas *IBM prieš Komisiją* (60/81, Rink. p. 2639, 10 punktas).

25 — Darau nuorodą į profesoriaus G. Isaac žodžius, kuris mano, kad „skundžiamas aktas yra tiesiogiai susijęs su ieškovu, tik jeigu šiuo aktu iš ieškovo iš karto atimama teisė ar jam nustatoma pareiga taip, kad jis atsiduria analogiškoje padėtyje kaip ta, kurioje būtų buvęs, jei būtų šio akto adresatas“ (G. Isaac „Droit communautaire général“, 7-asis leidimas, *Colin*, Paryžius, 1999, p. 266).

70. Iš tiesų minėto sprendimo pasekmė yra tai, kad juo žemės savininkų teisėms nustatomi nauji suvaržymai, kurių nebuvo tuo metu, kai jie šias teises įgijo, ir kurie apsunkina jų įgyvendinimą. Vadovaujantis ginčijamu sprendimu, žemės savininkai nebegali eksploatuoti ar parduoti savo žemės sklypų neatsižvelgdami į jų priskyrimą Bendrijos svarbos teritorijoms. Taigi ginčijamo sprendimo poveikis jų padėčiai gali būti suprantamas kaip ekonominė ir socialinė žala, atsiradusi sumažėjus žemės sklypų vertei arba visiškai ar iš dalies nutraukus žemės ūkio ir miškininkystės veiklą. Žala taip pat gali pasireikšti tam tikrais suvaržymais naudotis su nuosavybe susijusiomis išimtinėmis teisėmis, nes, priskyrus žemės sklypus Bendrijos svarbos teritorijoms, jų atžvilgiu nustatomi nauji įsipareigojimai.

71. Pirma, pagal direktyvos 4 straipsnio 4 dalį minėti žemės sklypai priskiriami specialioms apsaugos teritorijoms.

72. Antra, pagal direktyvos 4 straipsnio 5 dalį valstybės narės privalo įtvirtinti ginčijamame sprendime numatytą teritorijų apsaugos sistemą, kuri turi atitikti direktyvos

6 straipsnio 1–4 dalių nuostatas²⁶. Pavyzdžiui, valstybės narės privalo nustatyti teritorijoms išsaugoti būtinas apsaugos priemonės²⁷. Taip jos gali uždrausti tam tikrą veiklą apsaugos teritorijose, pavyzdžiui, valymą ir miškų kirtimą, ar apriboti statybos ir eksploatavimo darbus. Be to, valstybės narės privalo užtikrinti, kad visiems planams ir projektams, kurie gali paveikti Bendrijos svarbos teritorijas, pavyzdžiui, vandens išgavimo projektams, būtų išduotas išankstinis administracinis leidimas, pagrįstas jų poveikio atitinkamai teritorijai vertinimu²⁸.

73. Šios priemonės taip pat yra naudojimosi nuosavybės teise suvaržymai ir tiesiogiai susijusios su žemės savininkų žemės sklypų priskyrimu Bendrijos svarbos teritorijoms.

74. Byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas *Komisija prieš Infront WM*, kuri man atrodo panaši į šią bylą, Teisingumo Teismas pripažino, kad aktas tiesiogiai veikė ieškovą. Buvo skundžiamas Komisijos sprendimas, kuriuo konstatuojama, kad Jungtinės

26 — Žr. 2005 m. sausio 13 d. Sprendimą *Dragaggi ir kt.* (C-117/03, Rink. p. I-167). Šio sprendimo 21 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad direktyvos 6 straipsnio 2–4 dalyse numatytos apsaugos priemonės yra taikomos teritorijoms, kurios pagal direktyvos 4 straipsnio 2 dalies trečiąją pastraipą yra įtrauktos į atrinktų Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą, Komisijos patvirtintą direktyvos 21 straipsnyje numatytą tvarka.

27 — Direktyvos 6 straipsnio 1 ir 2 dalys.

28 — Direktyvos 6 straipsnio 3 dalis.

Karalystės teisės aktai, pagal Direktyvą 89/552/EEB²⁹ nustatantys reikalavimus televizijos programų transliuotojams retransliuoti svarbius įvykius, neprieštarauja Bendrijos teisei. Teisingumo Teismas pripažino, kad šis aktas buvo tiesiogiai susijęs su įmone, tai yra šiuo atveju *Infront WM AG*, kurios veiklą sudaro sporto renginių retransliavimo pirkimas ir pardavimas, nes Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės priimti ir minėtu aktu patvirtinti teisės aktai nustatė tam tikrus apribojimus šiems transliuotojams, jeigu jie planuoja retransliuoti nurodytus įvykius, kurių išimtinės teisės įsigijo *Infront WM AG*. Teisingumo Teismas nusprendė, kad „tiek, kiek šie apribojimai (buvo) susiję su sąlygomis, kuriomis (minėti) televizijos programų transliuotojai įsigyja iš *Infront (WM AG)* teises retransliuoti, Jungtinės Karalystės priimtose priemonės ir ginčijamas aktas nustato šios įmonės turimoms teisėms naujus suvaržymus, kurių nebuvo tuo metu, kai ji įsigijo šias retransliavimo teises, ir kurie apsunkina šių teisių įgyvendinimą. Todėl ginčijamas aktas tiesiogiai veikia *Infront (WM AG)* teisinę padėtį“³⁰.

75. Mano nuomone, ši teismo praktika gali būti pritaikyta šioje byloje.

29 — 1989 m. spalio 3 d. Tarybos direktyva dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo (OL L 298, p. 23; 2004 m. specialusis leidinys lietuvių k. 6 sk., 1 t., p. 224), pakeista 1997 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/36/EB (OL L 202, p. 60; 2004 m. specialusis leidinys lietuvių k. 6 sk., 2 t., p. 321).

30 — 47–52 punktai.

76. Šiomis sąlygomis ir, atsižvelgiant į šias aplinkybes, man atrodo, kad ginčijamas sprendimas tiesiogiai veikia žemės savininkų teisinę padėtį.

77. Dabar reikia nagrinėti, ar taikymo priemonės, kurios būtinos ginčijamam sprendimui, yra savaiminio pobūdžio, ar, atvirkščiai, nacionalinės institucijos išlaiko diskreciją šiuo klausimu.

b) Dėl antrosios sąlygos, susijusios su valstybių narių diskrecijos įgyvendinant ginčijamą sprendimą apimtimi

78. Iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad kai institucijos priimtas Bendrijos aktas skirtas valstybei narei, jis yra tiesiogiai susijęs su bet kuriuo asmeniu, patiriančiu veiksmo, kurio valstybė narė turi imtis, kad įgyvendintų šį aktą, poveikį, jei šis veiksmas yra savaiminio pobūdžio arba jei minėto akto pasekmės nekelia abejonių³¹.

31 — 1998 m. gegužės 5 d. Sprendimas *Dreyfus prieš Komisiją* (C-386/96 P, Rink. p. I-2309, 43 punktas ir jame nurodyta teismo praktika) bei 2002 m. rugsėjo 10 d. Pirmosios instancijos teismo nutartis *Japan Tobacco ir JT International prieš Parlamentą ir Tarybą* (T-223/01, Rink. p. II-3259, 46 punktas).

79. Teisingumo Teismas mano, kad vien dėl to, jog egzistuoja nacionalinė įgyvendinimo priemonė, kuri sieja skundžiamą aktą ir apeliantą, ieškinys negali būti nepriimtinas, jei ši priemonė yra savaiminio pobūdžio arba jei jos prasmė yra nuspėjama ir gali būti suprantama iš Bendrijos teisės aktų³². Pavyzdžiui, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad tokia situacija buvo byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Komisija prieš Infront WM*. Nepaisant to, kad nacionalinės institucijos turėjo veiksmų laisvę įgyvendindamos skundžiamą aktą, Teisingumo Teismas konstatavo, kad jos neturėjo jokios diskrecijos dėl siekiamo tikslo, nes vien šis aktas nustatė tikslą³³.

80. Jeigu, atvirkščiai, skundžiamas aktas valstybei narei adresatei palieka tikrą pasirinkimo laisvę ir valstybė narė turi galimybę imtis veiksmų ar nuo jų susilaikyti arba ji nėra priversta veikti, kaip nustatyta, tuomet, Teisingumo Teismo nuomone, asmuo negali teigti, jog patiria tiesioginį poveikį, kad galėtų jį ginčyti³⁴.

32 — Ypač žr. 1971 m. gegužės 13 d. Sprendimą *International Fruit Company ir kt. prieš Komisiją* (41/70-44/70, Rink. p. 411, 25 punktas) bei 1971 m. lapkričio 23 d. Sprendimą *Bock prieš Komisiją* (62/70, Rink. p. 897, 7 ir 8 punktai).

33 — 59–63 punktai.

34 — Ypač žr. 1999 m. sausio 21 d. Sprendimą *Prancūzija prieš Comafica ir kt.* (C-73/97 P, Rink. p. I-185). Šioje byloje Teisingumo Teismas nusprendė, kad 1993 m. lapkričio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 3190/93, nustatantis bendrą sumažinimo koeficientą, apibrėžiantį kiekvienam A ir B kategorijų ūkio subjektui pagal tarifų kvotą 1994 metams tenkantį bananų kiekį (OL L 285, p. 28), nebuvo tiesiogiai susijęs su ūkio subjektais, nes iš tiesų kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos, vadovaudamosi šiuo reglamentu, turėjo galutinai nustatyti bananų kiekius, kuriuos ūkio subjektai turės teisę importuoti per šį laikotarpį.

81. Kaip esu nurodęs, Pirmosios instancijos teismas skundžiamos nutarties 55–58 punktuose nagrinėjo pagal direktyvos 4 straipsnio 4 ir 5 dalis bei 6 straipsnį valstybėms narėms tenkančių įsipareigojimų turinį. Atsižvelgdamas į tai, jis nusprendė, kad visiems įsipareigojimams būtinas atitinkamos valstybės narės aktas, patikslinantis, kaip ji ketina įgyvendinti šiuos įsipareigojimus savo teritorijoje. Toliau Teisingumo Teismas nusprendė taip:

„60 Taigi iš <...> direktyvos, kurios pagrindu priimtas (ginčijamas) sprendimas, aišku, kad ji *įpareigoja valstybę narę siekti direktyvos tikslo, palikdama nacionalinėms institucijoms kompetenciją pasirinkti, kokių apsaugos priemonių imtis ir kokios leidimo procedūros laikytis*³⁵. Šios išvados nepaneigia aplinkybė, kad taip pripažinta diskrecija valstybės narės turi naudotis atsižvelgdamos į <...> direktyvos tikslus.“

82. Remdamasis pastaruoju tvirtinimu, Pirmosios instancijos teismas atmetė žemės savininkų pareikštą ieškinį dėl panaikinimo kaip nepriimtina.

83. Nesutinku su šiais argumentais dėl toliau išdėstytų priežasčių.

35 — Pažymėta mano.

84. Pirma, primenu, kad ginčijamas sprendimas yra sprendžiamojo pobūdžio ir yra visas taikomas valstybėms narėms, nepaliekant joms galimybės ginčyti žemės sklypų priskyrimą tinklui „Natura 2000“.

85. Antra, įgyvendindamos šį sprendimą, valstybės narės, mano nuomone, turi tik labai ribotą diskreciją.

86. Klausimas šioje byloje, dėl kurio šalys nesutaria, kyla dėl to, kad ginčijamam sprendimui įgyvendinti būtina, jog valstybės narės priimtų įgyvendinimo priemones. Tačiau, kaip esu nurodęs, vien nacionalinės taikymo priemonės, kuri sieja skundžiamą aktą ir apeliančią, buvimas nėra ieškinio nepriimtumo pagrindas. Tokioje situacijoje Teisingumo Teismas nagrinėja diskrecijos, kurią turi valstybės narės įgyvendindamos skundžiamą aktą, apimtį.

87. Tačiau šioje byloje šios įgyvendinimo priemonės yra nustatytos direktyvoje, kuri, remiantis apibrėžimu, suteikia diskreciją valstybėms narėms. Iš tiesų primenu, kad pagal EB 249 straipsnio trečiąją pastraipą rezultatas, kurį reikia pasiekti, yra privalomas valstybėms

narėms, bet jos taip pat turi tam tikrą veiksmų laisvę pasirinkti formą ir būdus, kuriais sieks šio tikslo³⁶.

88. Todėl šiuo atveju kyla klausimas, ar, atsižvelgiant į direktyvos reikalavimus, valstybės narės, įgyvendindamos ginčijamą sprendimą, naudojasi pakankama diskrecija, kuri joms leidžia imtis veiksmų arba nuo jų susilaikyti, ar atvirkščiai, jos yra priverstos veikti, kaip nustatyta.

89. Ginčijamo sprendimo įgyvendinimo būdas ir sąlygos yra nustatyti direktyvos 4 straipsnio 4 ir 5 dalyse bei 6 straipsnyje.

90. Pirma, Komisijai patvirtinus Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą, valstybės narės privalo kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per šešerius metus, tose teritorijose įsteigti specialias saugomas teritorijas. Kaip nurodo apeliančiai, direktyvos 4 straipsnio 4 dalies nuostatos yra aiškios ir valstybės narės neturi jokios diskrecijos šiuo klausimu³⁷.

36 — Taip pat žr. 1997 m. gruodžio 18 d. Sprendimą *Inter-Environnement Wallonie* (C-129/96, Rink. p. I-7411, 45 punktas).

37 — Žr. apeliacinio skundo 2.2 skyrių.

91. Antra, pagal direktyvos 4 straipsnio 5 dalį teritorijų, įrašytų į Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą, atžvilgiu valstybės narės privalo taikyti direktyvos 6 straipsnio 2–4 dalyse numatytą apsaugos sistemą³⁸. Kaip Teisingumo Teismas nurodė minėtame sprendime *Dragaggi ir kt.*, teritorijos įrašymas į Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą ir minėtoje nuostatoje numatytų apsaugos priemonių taikymas yra aiškiai susiję³⁹.

92. Žinoma, įgyvendindamos direktyvos 6 straipsnį ir ginčijamą sprendimą, nacionalinės valdžios institucijos turi tam tikrą veikimo laisvę. Iš tiesų, vykdydamos joms tenkančius įsipareigojimus, nacionalinės valdžios institucijos gali numatyti atitinkamą teritorijų apsaugos sistemą, kuri gali skirtis atsižvelgiant į ekonominius, socialinius ir kultūrinius reikalavimus bei regionines ir vietines kiekvienos valstybės narės charakteristikas⁴⁰.

93. Tačiau man atrodo, kad joms pripažįstama diskrecija yra labai ribota.

94. Iš tiesų nacionalinės valdžios institucijos turi užtikrinti, kad Bendrijos svarbos teritori-

joms priskirtų žemės sklypų savininkai neblo-gintų jų nuosavybėje esančių natūralių buveinių ir netrikdytų šioje erdveje gyvenančių rūšių taip, kad tai prieštarautų direktyvos reikalavimams. Šiuo tikslu nacionalinės valdžios institucijos turi nustatyti apsaugos priemones, kurios, mano nuomone, daugiausia yra nuspėjamos ir kurių prasmė gali būti lengvai suprantama. Taigi šios priemonės turi palaikyti ir atkurti Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros rūšių „gerą apsaugos būklę“⁴¹. Jos taip pat turi užtikrinti, kad būtų išvengta bet kokios teritorijų blogėjimo ar trikdymo rizikos. Minėtomis priemonėmis yra tiesiogiai įgyvendinamas ginčijamas sprendimas. Šios priemonės, tai yra, ginčijamas sprendimas šioje byloje, apibrėžia rezultatą, kurį reikia pasiekti. Taigi, kiek tai susiję su šiuo rezultatu, nacionalinės valdžios institucijos neturi jokios diskrecijos.

95. Tačiau žemės savininkų teisinė padėtis neigiamai paveikiama kaip tik dėl reikalavimo pasiekti šį rezultatą.

96. Be to, Bendrijos institucijos kompeten-tingoms nacionalinėms institucijoms nustato vis siauresnes diskrecijos ribas.

38 — Žr. 2006 m. rugsėjo 14 d. Sprendimą *Bund Naturschutz in Bayern ir kt.* (C-244/05, Rink. p. I-8445, 35 punktas).

39 — 24 punktas.

40 — Šiuo klausimu žr. direktyvos 2 straipsnio 3 dalį.

41 — Žr. direktyvos 1 straipsnio e ir i punktus bei 2 straipsnio 2 dalį. Vadovaujantis direktyvos 1 straipsnio e punktu, natūralios buveinės apsaugos būklė laikoma gera, kai jos natūralus paplitimo arealas ir jos padengiami plotai tame areale yra stabilūs arba didėja, kai egzistuoja ir tikėtina, kad ateityje neišnyks jos ilgalaikiam palaikymui būtina specifinė struktūra ir funkcijos, ir jai tipiškų rūšių apsaugos būklė yra gera pagal direktyvos 1 straipsnio i punkte pateiktą apibrėžimą.

97. Todėl Komisija priėmė direktyvos 6 straipsnio aiškinimo vadovą, kuriame nurodė kiekvienos šio straipsnio nuostatos taikymo apimtį ir turinį⁴². Pavyzdžiui, dėl direktyvos 6 straipsnio 2 dalies įgyvendinimo Komisija patikslina teritorijų trikdymo ir blogėjimo sąvokų prasmę ir, be kita ko, valstybėms narėms nurodo šios rizikos rūšių vertinimo būdą. Be to, Komisija įtvirtina sąlygas ir terminus, pagal kuriuos valstybės narės turi priimti apsaugos priemones⁴³. Galiausiai, kiek tai susiję su direktyvos 6 straipsnio 4 dalies įgyvendinimu, Komisija patikslina, ką reiškia „privalomieji svarbesnio viešojo intereso pagrindai“ ir „kompensacinės priemonės“. Be kitų dalykų, ji nurodo, kada reikia numatyti šias priemones, kas turi padengti jų išlaidas ir kam reikia apie jas pranešti.

98. Be to, Komisija, pareikšdama ieškinius dėl įsipareigojimų nevykdymo, ir Teisingumo Teismas, atlikdamas teisminę priežiūrą, vykdo labai griežtą valstybių narių pagal direktyvos 6 straipsnį nustatytų priemonių kontrolę. Tai parodo ginčo, susijusio su direktyvos įgyvendinimu, reikšmė. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad direktyvos perkėlimo tikslumas „ypač svarbus <...> kai atitinkamoms valstybėms narėms

patikėta valdyti bendrą paveldą savo teritorijoje“⁴⁴. Jo manymu, kai direktyva įtvirtina „kompleksines ir technines taisykles“, „valstybės narės būtent privalo prižiūrėti, kad jų teisės aktai, skirti užtikrinti direktyvos perkėlimą, būtų aiškūs ir tikslūs, taip pat ir pagrindinių priežiūros ir kontrolės įpareigojimų atžvilgiu“⁴⁵.

99. Todėl Teisingumo Teismas paaiškino direktyvos 6 straipsnio 3 dalyje numatyto apsaugos mechanizmo ypatumus. Teisingumo Teismo teigimu, „tinkamam įvertinimui“ šios direktyvos prasme yra būtina, kad kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos nustatytų visas planų aplinkybes, kurios, manoma, gali paveikti atitinkamos teritorijos apsaugos tikslus. Taip pat, Teisingumo Teismo teigimu, planas ar projektas gali būti patvirtinamas tik su sąlyga, kad kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos yra įsitikinusios, jog jis neturės žalingo poveikio nagrinėjamos teritorijos vientisumui. Taip pat, kaip patikslina Teisingumo Teismas, „kai yra abejonių dėl <...> žalingo poveikio <...> nebuvimo, kompetentinga valdžios institucija neturi patvirtinti tokio plano ar projekto“⁴⁶. Taigi, kaip teisingai nurodė apeliantai, šiais kriterijais remiantis išduotas patvirtinimas valstybėms narėms suteikia tik labai ribotą diskreciją⁴⁷.

42 — Šis vadovas vadinasi „Aplinkos tvarkymas *Natura 2000* – Direktyvos dėl buveinių (92/43/EEB) 6 straipsnio nuostatos“ (Liuksemburgas, 2000).

43 — Taip pat žr. 2003 m. vasario 13 d. Sprendimą *Komisija prieš Liuksemburgą* (C-75/01, Rink. p. I-1585, 41 ir 42 punktai) bei 2005 m. spalio 20 d. Sprendimą *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* (C-6/04, Rink. p. I-9017, 29–39 punktai).

44 — Minėtas sprendimas *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* (25 punktas).

45 — Ten pat (26 punktas).

46 — 2004 m. rugsėjo 7 d. Sprendimas *Waddenvereniging ir Vogelbeschermingsvereniging* (C-127/02, Rink. p. I-7405, 52–60 punktai).

47 — Apeliacinio skundo 30 punktas.

100. Taigi man atrodo, kad Komisijai patvirtinus Bendrijos svarbos teritoriją, valstybės narės neturi kito pasirinkimo, tik įsteigti specialią saugomą teritoriją ir nustatyti apsaugos sistemą, kuri pagal direktyvos reikalavimus užtikrintų minėtos teritorijos išsaugojimą. Mano nuomone, tai, kad valstybės narės turi ribotą diskreciją nuspręsti, kokias apsaugos priemones nustatyti ir kokios leidimo procedūros laikytis, neturėtų daryti įtaką paties ginčijamo sprendimo poveikiui.

101. Atsižvelgdamas į visas šias aplinkybes manau, jog dvi teismo praktikos reikalaujamos sąlygos, kad Bendrijos aktas turi būti tiesiogiai susijęs su fiziniu ar juridiniu asmeniu, šiuo atveju yra įvykdytos.

102. Taigi mano manymu, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, nuspręsdamas, jog ginčijamas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su žemės savininkais, ir todėl Teisingumo Teismui siūlau panaikinti skundžiamą nutartį.

103. Mano nuomone, šiomis aplinkybėmis nereikia nagrinėti trečiojo pagrindo, susijusio su veiksmingos teisminės apsaugos nebuvimu.

104. Be to, manau, kad Teisingumo Teismas, nepažeisdamas Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmosios pastraipos, gali priimti galutinį sprendimą dėl pirmojoje instancijoje apeliančių pareikšto ieškinio priimtinum⁴⁸.

VI — Dėl pirmojoje instancijoje pareikšto ieškinio dėl panaikinimo priimtinum

105. Kadangi Pirmosios instancijos teismas skundžiamoje nutartyje nenagrinėjo šio klausimo, analizuosiu, kiek ginčijamas sprendimas gali būti konkrečiai susijęs su žemės savininkais. Atlikęs šį vertinimą, nagrinėsiu *MTK* pareikšto ieškinio dėl panaikinimo priimtinumą.

⁴⁸ — Vadovaujantis šia nuostata, jei apeliacinis skundas yra pagrįstas, Teisingumo Teismas panaikina Pirmosios instancijos teismo sprendimą. Šiuo atveju jis gali arba pats galutinai išspręsti ginčą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti, arba grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui, kad šis priimtų sprendimą.

A — *Dėl žemės savininkų pareikšto ieškinio dėl panaikinimo priimtimumo*

2. Vertinimas

1. Šalių argumentai

106. Pirmojoje instancijoje pateiktame prieštaravime dėl priimtimumo Komisija teigia, kad ginčijamas sprendimas nėra konkrečiai susijęs su žemės savininkais. Pirma, ji nurodo, kad šis sprendimas jų neveikia taip, kad atimtų galimybę naudotis savo turtu. Minėtas sprendimas jiems nesuteikia jokios teisės ir nenustato jokios pareigos. Komisija dar pažymi, kad ginčijamame sprendime numatytos teritorijos, vadovaujantis direktyvos 1 straipsnio k punktu, yra apibrėžtos remiantis tik biologiniais kriterijais. Šiuo atžvilgiu Komisija mano, kad, vadovaujantis ginčijamu sprendimu ar jį rengiant pateiktais duomenimis, yra neįmanoma nustatyti Bendrijos svarbos teritorijoms priskirtų teritorijų savininkų. Galiausiai Komisija nurodo, kad šiame sprendime numatytos teritorijos yra svarbios kitiems asmenims nei žemės savininkams, tai yra statybos įmonėms, nevyriausybinėms organizacijoms ar paprastiems asmenims.

107. Atvirkščiai, apeliantai mano, kad jų padėtis yra ypatinga, palyginti su bet kokių kitų asmenų padėtimi, nes ginčijamas sprendimas apibrėžia jų nuosavybės teise turimus žemės sklypus ir veikia jų teisinę padėtį.

108. Iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad kitas subjektas nei sprendimo adresatas gali remtis tuo, kad teisės aktas yra konkrečiai su juo susijęs tik tuomet, jei šis jį paveikia dėl ypatingų požymių arba faktinių aplinkybių, kurios jį išskiria iš kitų asmenų ir todėl individualizuoja taip pat kaip ir asmenį, kuriam šis aktas yra skirtas⁴⁹.

109. Iš Teisingumo Teismo praktikos taip pat matyti, kad jei sprendimas paveikia grupę asmenų, kurie buvo nustatyti arba kuriuos buvo galima nustatyti priimant šį aktą dėl grupės nariams būdingų kriterijų, minėtas aktas gali būti konkrečiai susijęs su šiais asmenimis tiek, kiek jie sudaro apibrėžtą ūkio subjektų grupę⁵⁰. Teisingumo Teismas nurodė, kad taip yra tuomet, kai sprendimas pakeičia iki jį priimant asmens įgytas teises⁵¹.

110. Šioje byloje dėl trijų priežasčių laikysiu, kad žemės savininkai patenka į grupę, kurios

49 — Ypač žr. 1963 m. liepos 15 d. Sprendimą *Plaumann prieš Komisiją* (25/62, Rink. p. 197, ypač p. 223); 2005 m. gruodžio 13 d. Sprendimą *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* (C-78/03 P, Rink. p. I-10737, 33 punktas) ir minėtą sprendimą *Komisija prieš InfrontWM* (70 punktas).

50 — Ypač žr. 1985 m. sausio 17 d. Sprendimą *Piraiči-Patraiki ir kt. prieš Komisiją* (11/82, Rink. p. 207, 31 punktas); 2006 m. birželio 22 d. Sprendimą *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* (C-182/03 ir C-217/03, Rink. p. I-5479, 60 punktas) bei minėtą sprendimą *Komisija prieš InfrontWM* (71 punktas).

51 — Minėtas sprendimas *Komisija prieš Infront WM* (72 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

nariams ginčijamas sprendimas daro konkrečią įtaką.

111. Pirma, jų padėtis yra ypatinga, nes jie turi nuosavybės teises į ginčijamame sprendime numatytas teritorijas.

112. Antra, tuo metu, kai Komisija priėmė šį sprendimą, ji galėjo nustatyti žemės savininkus. Iš tiesų ginčijamame sprendime numatytos teritorijos buvo nustatytos pagal geografines koordinates (ilgumą ir platumą). Šie pasiūlyti, perduoti ir vėliau valstybių narių pripažinti duomenys leido nustatyti žemės sklypus, į kuriuos žemės savininkai turi nuosavybės teises. Nacionalinės valdžios institucijos paprastai registruose registruoja kiekvieno asmens nuosavybės teises.

113. Trečia, kaip jau esu paaiškinęs, ginčijamas sprendimas paveikia žemės savininkų teisinę padėtį ir ypač laisvą disponavimą jų teisėmis.

114. Mano nuomone, šiomis sąlygomis žemės savininkų pareikšto ieškinio dėl panaikinimo priimtinumą galima pagrįsti jau nusi-stovėjusia Teisingumo Teismo praktika, pagal kurią privatus asmuo gali ginčyti Bendrijos teisės akto galiojimą, kai šis aktas pakeičia jo iki šio akto priėmimo įgytas teises.

115. Kaip nurodžiau byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas *Komisija prieš Infront WM*, pateiktos išvados 99–102 punktuose, Teisingumo Teismas taip nusprendė sprendime *Toepfer ir Getreide-Import prieš Komisiją*⁵², kuriame jis pirmą kartą pripažino, jog valstybei narei skirtas sprendimas gali būti konkrečiai susijęs su privačiu asmeniu. Tokios pačios nuomonės jis laikėsi minėtame sprendime *Bock prieš Komisiją* bei sprendimuose *Agricola Commerciale Olio ir kt. prieš Komisiją* ir *Savna prieš Komisiją*⁵³. Sprendime *CAM prieš Komisiją*⁵⁴ Teisingumo Teismas taip pat pripažino, jog privatus asmuo galėjo pareikšti ieškinį, kai ginčijama priemonė buvo susijusi su ją priimant buvusią padėtimi ir naudojimosi teisėmis, įgytomis tam, kad būtų galima ateityje atlikti veiksmus. Teisingumo Teismas taip pat nusprendė minėtame sprendime *Komisija prieš Infront WM*.

52 — 1965 m. liepos 1 d. Sprendimas (106/63 ir 107/63, Rink. p. 525).

53 — 1984 m. lapkričio 27 d. Sprendimai (232/81, Rink. p. 3881, ir 264/81, Rink. p. 3915).

54 — 1975 m. lapkričio 18 d. Sprendimas (100/74, Rink. p. 1393).

116. Be to, kai nagrinėjama nuosavybės teisė⁵⁵, kuri Bendrijos teisinėje sistemoje yra laikoma pagrindine teise, mano nuomone, akivaizdu, kad turi būti galimybė veiksmingu teisiniu būdu skųsti jos pažeidimą Bendrijos teisme.

117. Man atrodo, kad šis vertinimas yra pagrįstas Bendrijos teismo praktika, būtent sprendimu *Codorniu prieš Tarybą*⁵⁶. Šioje byloje pagal Ispanijos teisę įsteigta bendrovė, „Gran Cremant de Codorniu“ prekių ženklo savininkė nuo 1924 metų, prašė panaikinti Tarybos reglamento straipsnį, draudžiantį jai pasibaigus nustatytam laikotarpiui vartoti žodį „crémant“. Atrodo, kad, nepaisydamas skundžiamo akto norminio pobūdžio, Teisingumo Teismas pripažino jos ieškinio priimtinumą, siekdamas apsaugoti pagal Ispanijos teisės aktus bendrovės turimą nuosavybės teisę į šį prekės ženklą.

118. Šia teismo praktika, mano nuomone, galima remtis šioje byloje, nes žemės savi-

ninkų teisės buvo įgytos iki ginčijamo sprendimo priėmimo.

119. Todėl atsižvelgdamas į visas šias aplinkybes manau, kad šis sprendimas yra konkrečiai su jais susijęs.

120. Taigi žemės savininkai atitinka EB 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje įtvirtintas sąlygas, kad galėtų pareikšti ieškinį dėl tokio sprendimo panaikinimo. Todėl siūlau Teisingumo Teismui jų ieškinį pripažinti priimtiniu.

121. Dabar reikia nagrinėti MTK pareikšto ieškinio dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo priimtinumą.

55 — Ypač žr. 1996 m. lapkričio 26 d. Sprendimą *T. Port* (C-68/95, Rink. p. I-6065, 40 punktas) bei 2003 m. liepos 10 d. Sprendimą *Booker Aquaculture ir Hydro Seafood* (C-20/00 ir C-64/00, Rink. p. I-7411, 67 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

56 — 1994 m. gegužės 18 d. Sprendimas (C-309/89, Rink. p. I-1853). Šiam vertinimui pagrįsti žr. P. Cassia „L'accès des personnes physiques ou morales au juge de la légalité des actes communautaires“, Paryžius: *Dalloz*, 2002, p. 752, 968 ir paskesni punktai.

B — *Dėl MTK pareikšto ieškinio dėl panaikinimo priimtimumo*

ieškinyms dėl tokio akto, pareikštas ginant jos atstovaujama narių bendrus ir kolektyvinius interesus, yra nepriimtinas⁵⁸. Taip siekiama išvengti, kad, sukurdami tokią asociaciją, privatūs asmenys negalėtų apeiti EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos procedūrinių reikalavimų⁵⁹.

122. Kaip matyti iš bylos dokumentų, MTK atstovauja 163 000 ūkininkų ir miškininkų, įskaitant žemės savininkų, interesus⁵⁷.

123. Kolektyvinius interesus ginančios asociacijos pareikšto ieškinio priimtimumas Bendrijos teisme taip pat reglamentuojamas EB 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje. Primenu, kad ši nuostata įtvirtina kiekvieno fizinio arba juridinio asmens ieškiniumi dėl sprendimo, kuris nėra jam skirtas, panaikinimo dvigubą sąlygą – kad šis sprendimas būtų tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs.

125. Kaip matyti iš Teisingumo Teismo praktikos, tokia asociacija, kokia yra MTK, turi teisę pareikšti ieškinį dėl Komisijos sprendimo panaikinimo tik dviem atvejais. Pirma, jos ieškinyms yra priimtinas, jeigu jos atstovaujami nariai arba kai kurie iš jų patys turi teisę pareikšti ieškinį⁶⁰. Tokiu atveju laikoma, kad asociacija veikia vietoj savo narių. Antra, jos ieškinyms taip pat gali būti priimtinas, jei ji gali įrodyti turinti tinkamą

124. Taigi kolektyvinius interesus ginančios asociacijos ieškinyms dėl sprendimo, kuris nėra jai skirtas, panaikinimo gali būti priimtas, tik jei šis sprendimas yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su ja arba jos nariais. Atsižvelgiant į nusistovėjusią teismo praktiką, asociacijos

58 — 1962 m. gruodžio 14 d. Sprendimas *Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes ir kt. prieš Tarybą* (16/62 ir 17/62, Rink. p. 901, 919 ir 920); 1997 m. gruodžio 18 d. Nutartis *Sveriges Betodlares ir Henrikson prieš Komisiją* (C-409/96 P, Rink. p. I-7531, 45 punktas); 1999 m. vasario 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen ir Hapag-Lloyd prieš Komisiją* (T-86/96, Rink. p. II-179, 55 punktas) bei 1999 m. balandžio 29 d. Pirmosios instancijos teismo nutartis *Unione provinciale degli agricoltori di Firenze ir kt. prieš Komisiją* (T-78/98, Rink. p. II-1377, 36 punktas).

59 — Šia prasme žr. 56 išnašoje nurodyto P. Cassia vertinimo 1226 ir paskesnius punktus.

60 — 1993 m. gruodžio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Federmineraria ir kt. prieš Komisiją* (C-6/92, Rink. p. I-6357, 17 punktas); 1995 m. liepos 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *AITEC ir kt. prieš Komisiją* (T-447/93–T-449/93, Rink. p. II-1971, 62 punktas); 1997 m. rugsėjo 30 d. Pirmosios instancijos teismo nutartis *Federolio prieš Komisiją* (T-122/96, Rink. p. II-1559, 61 punktas) ir 2000 m. rugsėjo 29 d. Sprendimas *CETM prieš Komisiją* (T-55/99, Rink. p. II-3207, 23 ir 24 punktai).

57 — Ieškinio 3 ir 6 punktai bei apeliančių rašytinių pastabų, pateiktų Komisijai pareiškus prieštaravimą dėl priimtimumo, 66 punktas.

suinteresuotumą pareikšti ieškinį. Teismo praktikoje pripažįstama, kad taip galėtų būti tuo atveju, jei aktas, kurį prašoma panaikinti, turėjo įtakos asociacijos, kaip derybininkės, pozicijai⁶¹.

129. Atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo praktiką manau, kad šios aplinkybės pakanka pagrįsti *MTK* ieškinio priimtumą.

126. Nagrinėjamame ginče apeliantai tvirtina, kad *MTK* pareikštas ieškinys yra priimtinas, nes daugelis jos narių patys turi teisę pareikšti ieškinį.

130. Taigi, atsižvelgdamas į šias aplinkybes, siūlau Teisingumo Teismui atmesti Komisijos pateiktą prieštaravimą dėl Pirmosios instancijos teisme apeliančių pareikšto ieškinio priimtumo.

127. Pritariu šiai nuomonei.

128. Iš tiesų, mano nuomone, *MTK* šiuo ieškiniu siekia apginti konkrečius tam tikrų savo narių, būtent žemės savininkų, interesus. Taigi, kaip esu nurodęs, manau, kad ginčijamas sprendimas yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su šiais nariais. Todėl man atrodo, kad *MTK* ieškinys yra priimtinas, nes ji atstovauja šiems nariams.

131. Be to, siūlau Teisingumo Teismui gražinti bylą Pirmosios instancijos teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl ieškinio pagrįstumo, ir atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimą⁶².

61 — 1988 m. vasario 2 d. Sprendimas *Kwekerij van der Kooy ir kt. prieš Komisiją* (67/85, 68/85 ir 70/85, Rink. p. 219, 21–24 punktai) bei 1993 m. kovo 24 d. Sprendimas *CIRFS ir kt. prieš Komisiją* (C-313/90, Rink. p. I-1125, 28–30 punktai).

62 — 2003 m. gegužės 15 d. Sprendimas *Pitsiorlas prieš Tarybą ir BCE* (C-193/01 P, Rink. p. I-4837).

VII — Išvada

132. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti taip:

- „1. Panaikinti 2006 m. birželio 22 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo nutartį *Sahlstedt ir kt. prieš Komisiją* (T-150/05).
2. Atmesti Europos Bendrijų Komisijos Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teisme pateiktą prieštaravimą dėl priimtumo.
3. Gražinti bylą Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismui, kad jis priimtų sprendimą dėl ieškinio pagrįstumo.
4. Atidėti klausimą dėl bylinėjimosi išlaidų.“